ATILIM

Kurucusu İ. Bilen — Yıl 11, sayı 9(129)

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı — 1 Haziran 1984

Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

***İşçiler, köylüler, aydınlar, gençler
Türk-Kürt tüm emekçiler
BİRLEŞİN YENECEKSİNİZ!***

AYDINLARIN DEMOKRASİ BİLDİRİSİ DİKTATÖR EVREN'İ KORKUTTU

1256 aydının başlattığı harekete katılmalar artıyor

DİKTATÖRLÜĞÜN SALDIRISINI GERİ PÜSKÜRTMEK İÇİN DAHA GENİŞ GÜÇLERİN KATILIMI ZORUNLUDUR

15 Mayıs 1984 günü 1256 aydının imzaladığı, demokratik hak ve özgürlükleri savunan ortak bir dilekçe Kenan Evren'e iletildi. Aralarında ülkemizin önde gelen yazarlarının, bilim ve kültür adamlarının, tiyatro, sinema ve müzik sanatçılarının, hukukçu ve düşünürlerinin bulunduğu 1256 aydın faşist rejimin yasalarında yazılı dilekçe verme hakkını kullanarak, Türkiye'de demokrasinin olmadığını dile getirdiler ve hemen demokrasiye geçilmesi gerektiğini vurguladılar. Aydınlarımız, cezaevlerindeki insanlık dışı işkencelere karşı çıktılar, idam kararlarının uygulanmamasını ve ölüm cezasının kaldırılmasını, kapsamlı bir politik af çıkarılmasını istediler. Düşünce ve örgütlenme özgürlüğü üzerindeki tüm yasakların kalkmasını, sendikaların, öteki meslek örgütlerinin, derneklerin özgürce çalışmasını, TRT ve üniversitelerin özerkliğe sahip olmasını, basın özgürlüğünün sağlanmasını savundular. Politikanın belirli zümrelerin, kişinin ve kişilerin tekeline bırakılmasına karşı çıktılar, toplumun tümünün yönetime katılması için politik özgürlüklerin eksiksiz sağlanması gerektiğini savundular. Demokratik hak ve özgürlüklere, 1961 Anayasasının demokratik özüne sahip çıktılar.

Sıkıyönetim yetkililerinin ülkemiz aydınlarının bu yürekli çıkışını kamuoyundan gizleme çabaları başarısız kaldı. Aydınların demokrasi bildirisi kamuoyunda büyük yankı uyandırdı. TKP, öteki sol partiler, SODEP Genel Başkanı E.İnönü bildiride dile getirilen istemleri desteklediklerini açıkladılar.

Yasal haklarını kullanarak görüşlerini dile getiren yurtsever aydınların kamuoyunda geniş bir destek görmesi üzerine, sıkıyönetim kendi yasalarını bile çiğneyerek dilekçeye imza atanlar hakkında, "12 Eylül öncesi ortama dönmek istemek" suçlamasıyla soruşturma açtı. Daha bir kaç gün önce faşist, terörist MİSK'in açılmasına ve serbestçe "çalışmasına" izin verenlerin, demokratik hak ve özgürlükleri savunan aydınlara yönelttiği bu suçlama, onların demokrasi düşmanlığını bir kere daha gözler önüne serdi. Ne ki, sıkıyönetimin bu baskı ve tehditleri birkaç gün sonra 145 aydının daha bildiriyi desteklediklerini açıklamalarını önleyemedi.

Diktatör Evren 28 Mayıs günü bir konuşma yaparak aydınlara yanıt vermeyi denedi. Ama onların bildirilerinde dile getirdikleri gerçekleri reddetmek olanaksız olduğu için, ilkel yalanlara başvurdu, aydınlara saldırdı, kaba antikomünist suçlamalar yöneltti. Aydınların demokrasi hareketini geriletmek, aydınlarla emekçilerin arasına kama sokmak, demokrasi hareketinin daha da güçlenmesini önlemek için, sert tehditler savurdu. Evren'in örgütlü muhalefet hareketinin genişlemesi karşısında telaşa kapıldığı görüldü.

Aydınların girişimi diktatör Evren'i korkuttu. Çünkü şimdi halk, yurtseverliklerinden kuşku duymadığı, aydın ve insancıl görüşlerini yakından tanıdığı ve kendi ça-

Arkası 7. sayfada

Örgütlü muhalefet yolunda

Ülkemizin önde gelen aydınlarının, halkın ve demokrasi güçlerinin sıralarında geniş yankı bulan çıkışı, diktatör Evren'i küplere bindirdi. Evren Manisa ve ilçelerinde yaptığı konuşmalarda, "Türkiye'de demokrasi olmayacak" diye tepindi durdu. "İdam cezalarının uygulanması devam edecek", "Af çıkmayacak", "Düşünce ve örgütlenme özgürlüğü olmayacak" dedi, bu istemleri savunanları bir kere daha tehdit etti. "Anayasayı deldirtmem" diye efelik tasladı.

Demokrasiye geçildiğini ya da geçilmekte olduğunu sananlar, rejimdeki eski MHP'lilerin de devreye sokulmasıyla ilerleyen faşist kurumlaşmaya gözlerini kapayanlar, Evren'in Manisa konuşmasından sonra umarız artık en küçük bir demokratik hakkın bile ancak en zorlu savaşımların göze alınmasıyla elde edilebileceğini görmüşlerdir.

Şunu da görmek gerekiyor ki, diktatörlük gerçekten güç durumdadır. "Anayasayı deldirtmem" diye bağıran Evren neye güveniyor? Üç buçuk yıldır işçilere, köylülere, memurlara, esnaflara, bilim ve kültür adamlarına, gençliğe ve Kürt halkına yapılanlar, azgınlaşan sömürü ve zorbalık, halkın içinde öylesine büyük bir nefret ve tepki oluşturdu ki, bunun diktatörlüğe karşı ulusal çapta bir direnişe dönüşmesini önlemeleri giderek olanaksızlaşıyor.

Açıktır ki, Evren ve suçortakları halkın artan tepkisi karşısında başları sıkıştığında Özal ve çetesini bile silkip atmayı, halkı oyalamak için yeni yeni manevralara girişmeyi de deneyeceklerdir. Evren "Ekonomiden ben sorumlu değilim" derken, Özal'ın ekonomik politikasının olası çöküşünün sorumluluğundan kendisini sıyırmaya çalışıyordu. Ama, asıl, Amerikancı militarist generaller faşist diktatörlüğü sürdürmede, orduya sonuna kadar dayanabileceklerini umdukları için böylesine tehditler savurmayı göze alabiliyorlar.

Ne ki, orduyla halk arasındaki uçurum ülke tarihinde hiç böylesine derinleşmemişti. Ordunun başları hiçbir zaman orduyu aydınlarla bu ölçüde karşı karşıya getirmeye ce-

Arkası 6. sayfada

TKP aydınların çıkışını destekliyor

Demokratik hak ve özgürlükleri savunan ve bu amaçla bir bildiri yayınlayan 1256 aydın hakkında sıkıyönetim soruşturma açtı. Bu soruşturma, Evren'in aydınları tehdit eden bir konuşma yapmasının hemen ardından açılmıştır. Aynı günlerde Türkiye Barış Komitesi'nin diktatörlüğe boyun eğmeyen Başkanı Mahmut Dikerdem hakkında da yeni bir dava açıldı. DİSK davası iki yeni idam istemiyle genişletildi. Öte yandan 12 Eylül'de çalışmaları durdurulmuş olan Faşist Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na Genel Kurmay Başkanlığı'nın direktifi ile yeniden çalışma izni verildi. Tüm bunlar demokrasiye geçildiği yolundaki tümüyle yalan ve demagojiye dayanan propagandayı kökten çürütüyor. Aynı zamanda tüm bunlar aydınların demokrasi bildirgesi ile genişleyen demokrasi hareketinin diktatörlüğü korkuttuğunu gösteriyor. TKP, kendisinin dışında gerçekleşmiş olan aydınların bu yürekli davranışına büyük değer veriyor. Aralarında bilim adamlarının, tanınmış sanatçı ve yazarların bulunduğu 1256 aydın , açıkladıkları demokrasi bildirgesiyle yasal haklarını kullanarak halkımızın, demokrasi özlemini dile getirmişlerdir. Türkiye Komünist Partisi aydınların bu çıkışını tüm gücüyle destekliyor.

Aralarında partimizin de bulunduğu altı partinin 7 Mayıs 1984' te yaptığı çağrıda da belirtildiği gibi bugün onbinlerce siyasi tutukluJun sistemli işkence ve zulüm altında yokedilmesine göz yumulamaz. Politik tutuklularla dayanışma göstermek, faşist rejimin baskılarını protesto etmek, işkencelerle idamların son bulması için, politik tutukluların salıverilmesi için demokrasi güçlerine destek olmak ertelenmez bir görevdir.

Eğer en geniş güçler 1256 aydının çıkışını, benzer yollarla aktif desteklerlerse, sıkıyönetimin baskıları sonuçsuz kalmaya mahkumdur. Türkiye Komünist Partisi tüm halkımızı, yurt içinde ve yurtdışında demokrasiden yana tüm yurttaşları, siyasi partileri, sendika ve meslek örgütlerini, basını, aydınların çağrısına katılmaya, demokrasi bildirgesine güç katmaya çağırıyor.

24.5.1984 — TKP MK Sekreterliği

ARTAN SAVAŞ TEHLİKESİNE KARŞI

Ulusal, demokratik güçlerin diyaloga girmeleri zorunludur

NATO dışişleri bakanlarının Washington toplantısı sona erdi. Toplantıda, Varşova Antlaşması Örgütü (VAÖ) üyelerinin NATO'ya ilettiği; karşılıklı olarak askersel güç kullanmama antlaşmasının yapılması, ilkönce nükleer silaha başvurmama yükümlülüğünün üstlenilmesi, askersel bütçelerin dondurulması ve azaltılması, kimyasal silah konumlandırılmaması, Avrupa'nın değişik bölgelerinde ve Balkanlarada atomsuz bölgelerin kurulması gibi tüm insanlığın geleceğini ilgilendiren somut önerilere yanıt verilmedi. Gerginliği azaltacak, tüm halkların isteği olan barışın korunmasına temel olacak bu öneriler yerine, NATO'nun Basra Körfezi'ne nasıl askersel karışmada bulunabileceği konuşuldu.

İran-Irak savaşının tırmanması son NATO toplantısında öteden beri tüm NATO üyelerini bu bölgedeki askersel operasyonlarına katma çabasındaki Reagan yönetiminin elinde bir dayatma aracı oldu. Lübnan'da ağzı yanan Reagan yönetimi, şimdi bir yandan sözümona geri plana çekilmiş görünüp, Avrupalı NATO bağlaşıklarını, bu arada Türkiye'-

Arkası 7. sayfada

PARTİ YAŞAMI

Yığınların içinde, yığınların önünde

•Elif TOROSLU

Ankara'dan Atılım'a yazan Ali-şan Varol, şunları belirtiyor: "TKP'nin geçirdiğimiz kritik savaşım döneminden, bilinçli, bilgili ve deneyli tutumuyla sarsılmadan ve güven kazanarak çıkmış olması, TKP'nin çatısı altında toplanmak isteyenlerin sayısını her geçen gün artırmaktadır."

Aynı gelişmeye değinen Faik Demir ise, mektubunda şunu vurguluyor: "Bugün, TKP hareketine gözle görülecek yoğunlukta bir yönelim vardır. Bu, TKP hareketini güçlendirmektedir. Güçlü bir TKP, güçlü bir devrimci hareket demektir. Eğer bu güçlenme, niceliksel yönelim, partinin bolşevik niteliklerini güçlendiren bir ivmeyle bütünleştirilemezse, parti güçten düşer. Şimdi sorumluluklar daha da artmıştır."

Partinin öne koyduğu görevler sınıf savaşımının çetin koşulları, TKP'nin artan etkisi, yalnız genel olarak partinin değil, tek tek tüm parti üyelerininin de sorumluluğunu artırıyor. Parti üyesi olabilmek büyük bir onurdur. Ama bu onuru korumak ve yüceltmek için her yoldaş sürekli bir çaba içinde olmak zorundadır.

Komünistlerin bu yoldaki çabası her zaman "yığınlarla birlikte, yığınların önünde" olmak hedefiyle bağlıdır.

Komünist yığınların içindedir, onlardan biridir. Partimizin üyeleri, yandaşları sömürülen ve baskı altında tutulan, hor görülen sınıfların sıralarından geliyor, onlarla aynı kaderi paylaşıyorlar. Her komünist yığınlarla birlikte olmak, onlarla olan bağlarını, hergün daha da pekiştirmek için çalışmalıdır. Yığınlarla birlikte olmak ne demektir? Yığınların hiçbir şeyine yabancı olmamak demektir. Onların düşüncelerini,duygularını, önyargılarını ve davranış biçimlerini dikkate almaktır. Komünist, partiye girdikten sonra da, önceleri nasıl yaşıyorsa, öyle yaşamalıdır. Toplumdaki konumunu boşlamamak, tersine, toplumsal konumlarını daha çok insanla bağ kurmada kullanmak için korumak durumundadır.

Yığınların önünde olmak ne demektir? İstanbul'dan Kerime Dağ, şöyle yazıyor: "Her geçen gün daha güvenilir, daha sevilir, daha sayılır, özü-sözü bir insanlar olmak zorundayız." Evet, dürüst, özü-sözü bir insandır komünist. Aile yaşamında, toplum içindeki davranışlarında çevresinde örnek olarak gösterilir. Çevresiyle ilişkilerinde yapıcı, birleştiricidir. Sınıfının çıkarlarını her şeyin üzerinde tutar, halk düşmanlarına karşı uzlaşmaz partisinin görüşlerinden, ülkülerinden ödün vermez. Her olanaktan yararlanarak, çevresindekilere, sürekli partisinin politikasını, politik gerçekleri açıklar. Yığınların günlük çıkarlar için savaşımına yardımcı olur. Onları politik savaşıma katmak için çalışır. Onların kendi deneyleriyle, günlük savaşımlar içinde politik gerçekleri görmelerine, sınıf bilincine ulaşmalarına öncülük eder. Bu savaşımlarda en önde yeralır.

Partimizin MK Genel Sekreteri Kutlu yoldaş, "Yığınların çıkarlarının sözcüsü" başlıklı yazısında şunu vurguluyor: "Komünistler en önde, savaşımın en sert gittiği yerde, en çok özverinin gerektiği yerde ne kadar çok savaşım verirlerse, tüm halkın güçlerini birleştirmesine o denli daha çok yardım etmiş olacaklardır." (Yeni Çağ, Mart 1984, s.41)

Bu görevleri yerine getirebilmek için komünist istikrarlı, planlı ve sistemli çalışır. Günlük çalışmasını planlar. Bu planlarda koyduğu hedeflere ulaşmaya çalışır.

Kuşkusuz, bu niteliklerin tümü, partiye ilk adım atıldığı an olgunlaşmış, kazanılmış değildir. Bu nitelikler, partinin yardımı ve yol göstericiliği altında ve parti içinde gelişir. Bu, ancak parti disiplinine sıkı sıkıya uymakla elde edilebilir. 5. Kongrede onaylanan 'Mustafa Suphi 100. Yıl Tezleri"nde, "disiplinin ölçütü, partinin yığınlarla bağlanmasının derecesidir" deniliyor. (Tez No. 197) Partinin yığın bağlarının pekiştirilmesinin taşıyıcısı, aracısı, yaşama geçiricisi parti üyeleridir. Partinin yığın bağlarını güçlendirecek olan üyelerinin gönüllü ve

Arkası 7.sayfada

Komünist
YARIŞMA

daha çok haber... daha çok yazı... parti basınını güçlendir...

Yurtdışından daha etkili katılım için

Yarışma için yalnız Türkiye'den değil, Atılım'ın okunduğu, TKP' nin Sesi'nin ulaştığı her yerden mektup geliyor. Bunlar arasında Libya, Suudi Arabistan, Lübnan gibi ülkelerden olanlar da var. Ama Türkiye dışından gönderilen mektupların ana yığınını Batı Avrupa'dan gelenler oluşturuyor. Bu anlaşılır bir şeydir, çünkü başta Federal Almanya olmak üzere, Batı Avrupa ülkelerinde aileleriyle birlikte iki milyona yakın Türkiyeli göçmen işçi yığını bulunmaktadır. Ve komünistler buralarda da,partinin öne koyduğu görevleri yerine getirmek için canla başla çalışıyorlar.

Batı Avrupa ülkelerinden gelen mektuplardan neler bekliyoruz; bu kez buna değineceğiz. Her şeyden önce, aynı Türkiye'den gelen mektuplardan olduğu gibi, buralardan da somut haber, somut enformasyon beklediğimizi belirtelim. Batı Avrupa'da yürüyen sınıf savaşımına, Türkiye ile dayanışma eylemlerine vb. ilişkin haberler gönderilmelidir. Yalnız burada dikkat çekmemiz gereken bir nokta var. Türkiye'den gelen haberler başka araçlarla kamuoyuna yansıma olanağına sahip olmadıkları için, gecikmiş gibi görünseler de, etkilerini koruyor, bu nedenle de gerek Atılım'da, gerekse de radyoda yer alıyor, alacak. Ama Batı Avrupa'da, Türkiye'den farklı olarak Türkçe olsun, o ülkenin dilinde olsun yaygın, legal ilerici basın vardır. Ve bu organlar önemli gelişmeleri sıcağı sıcağına yansıtmaktadır. Bu göz önünde tutulmalıdır. Bu nedenlerle, somut olaylarla, miting, gösteri, gece vb. eylemlerle ilgili haberler, hızla, olanaklıysa hemen aynı günde iletilmelidir. İzlenimler, katılanların ruh hali ve yapılan eylemin yankıları ayrı bir mektupla sonradan da gönderilebilir.

Yine, buralarda bulunan geniş Türkiyeli göçmen işçi yığınlarının ruh hali, beklentileri ve özlemleri, Türkiye'deki gelişmelerin onlar üzerinde yarattığı etkiler yazılacak konulardır. Komünistlerin göçmen işçiler içinde yaptıkları çalışmalar, bunlara ilişkin, parti yaşamına ilişkin deneyler; buna bağlı olarak buralarda ilişkide bulunulan diğer Türkiyeli sol güçlerin görüş ve tutumları, onlarla yürütülen iş ve eylem birlikleri, çıkarılacak dersler, aktarılması, duyurulması gereken gelişmeler yazılabilecek diğer konulardır. Tabii, eleştiri, öneri ve yanıtlanması gereken sorularda yazılmalı, iletilmelidir.

Arkası 7. sayfada

Planlı, sistemli çalışmaya başlıyoruz

•Hayrullah EGE

TKP 5 Kongresi, "daha güçlü TKP" hedefini koyarken, bunu gerçekleştirmenin yollarına da işaret etti. Parti Merkez Komitesi, yeni bir atılım için üzerine düşenleri, yüklendiklerini daha şimdiden gerçekleştiriyor. Bu, kongrenin tüm partinin önüne koyduğu görevlerin yerine getirilmesi için, biz kadroların önüne paha biçilmez olanaklar açmıştır. Şimdi, "Daha güçlü TKP" için koşullar dünden çok daha elverişlidir. Ne ki, çalışmalarımız yeterli değildir. Parti MK'nin hazırladığı bu önkoşulları daha da olgunlaştırmak, yurtiçi ve dışı her düzeydeki parti örgütünün önünde duran görevdir.

5.Kongre, Merkez Komitesi 1.-Plenumu ve kararları, "neyin yapılacağını" açık seçik koymuştur. Parti programını, tüzüğünü ve öteki belgeleri iyi özümsemeliyiz. Şimdi bize düşen, kararları yaşama geçirmeyi kendi özellimizde nasıl ve kimlerle yapacağımızdır.

Şimdi biz MK kararları doğrultusunda tüm çalışma alanlarında önümüze somut çalışma programı koymalıyız. Günü birlik çalışmanın içinden sıyrılmalıyız. Bu çalışma programları, bir yıllık olabileceği gibi, altı aylık, üç aylık bölümler halinde de olabilir. Böylesi bir çalışma programı bizleri günü birlik çalışmadan çekip çıkartacak, güçlerimizi yerinde, dağıtmadan en iyi şekilde değerlendirmenin yolunu açacaktır. Sağlıklı bir çalışma programı hazırlayabilmek için, öncelikle varolan güçlerimizi, gerçekçi bir temelde çok iyi değerlendirmeliyiz. Yine, bu noktaya nerelerden geçerek vardığımız ve potansiyellerimiz de bu değerlendirmede yer almalıdır. Bütün bunları temel almayan bir çalışma programının ayağının yere basması beklenmemelidir.

Bu yaklaşımla bölgedeki bir Semt Komitesi'nin Sekreteri olan yoldaşla, semtteki çalışmaları gözden geçirdik. Yoldaşa, semtteki ve bağlı fabrikalardaki

Arkası 6. sayfada

YANITLAR

Atılım'ın 1 Nisan sayısı elime başka bir yerde 7 Nisan'da geçerken, bizim bölgemizde 18 Nisan'da geçti. Sorumlularına hatırlatmak isterim.

Başaran-Gelsenkirchen

Artık kararların hızla hayata geçirilebildiğini gösteren küçük bir örnek vereceğim. Eskiden aylık çıkan Atılım'ı yaklaşık ay sonunda alabiliyorduk. 15 günde bir yayına geçmesiyle birlikte, 15 Nisan sayısını, 16 Nisan'da, 1 Mayıs günü Atılım'ı 2 Mayıs'ta aldık.

T.B.-İsveç

■Dağıtımla ilgili bu tip uyarılar dağıtım sorumlusu yoldaşlar için büyük bir değer taşıyor. Türkiye' den gelen mektuplarda böylesi bilgilerin verilmesinin güvenlik açısından yanlış olduğunu hatırlatalım.

Atılım'ı okumakta güçlük çekiyorum. Burada güçlük çekiyorum derken, yazıların çok ufak olduğunu kastediyorum. Atılım, işçi sınıfının yol göstericisi olarak, bu eksiğini gidermelidir.

Y.H.-Brüksel

■Bu tür şikayetler haklıdır. En kısa sürede daha iri harfli, daha büyük boyutta basılmış bir Atılım'ın, aynı Federal Almanya'da olduğu gibi, tüm Batı Avrupa' da da dağıtıma sokulmasına çalışıyor. Böylece belirli bir süre sonra Türkiye baskısında da, harfler eski büyüklükte olacaktır.

Washington ve işbirlikçileri Kıbrıs'tan elinizi çekin!

● Ahmet ALAN

BM Güvenlik Konseyi'nin son Kıbrıs kararı, Türkiye basınında "artık geri dönülmez adımların atılması zamanıdır" çağrılarıyla karşılandı. Pakistan'daki dikta rejiminin temsilcisi dışında tek bir ülke bile BM'de "KKTC"ni de, Türkiye'yi de desteklemedi. Öteden beri Kıbrıs'ın bölünmesi, NATO ile doğrudan bağlanması, adada gerici ve işbirlikçilerin egemenliği için çalışan ABD bile çekimser oy kullanmak zorunda kaldı. Rejimin sözcüleri, ne kadar keskin sözler ederlerse etsinler,şu gerçeği örtbas edemezler: BM kararı, faşist rejimin uluslararası alandaki politik iflas belgesidir. Lübnan halkını kırması için ABD-ye İncirlik üssünün bırakılmasını ve ABD'nin iflasla sonuçlanan Lübnan politikasının uygulanmasına bulaşılmış olmasını unutturmaya çabalayan Evren-Özal ikilisinin "dünyaya açılıyoruz" palavraları şimdi yeni bir darbe yemiştir. Kıbrıs'a ilişkin saldırgan planlar yapan Reagan yönetimi de öyle.

Fakat, emperyalizm ve faşist rejim, bu yenilginin acısını çıkartma hazırlıkları içindedir. O nedenle de Basra Körfezi'ndeki savaşın tırmanma eğilimleri gösterdiği koşullarda, tehlike daha da artmıştır. Şimdi Reagan yönetimi, ABD planlarının onaylanması koşuluyla Kıbrıs'ın güneyi ve kuzeyine 250 milyon dolarlık "fon" ayırdığını ilan ederek, Türk ve Rum toplumlarındaki Amerikancı güçlere taze kan veriyor. Evren-Özal ikilisi ve Denktaş kliği ise, "anayasa", "seçim" manevralarıyla ve BM askerlerinin adanın kuzeyine sokulmayacağı tehditleriyle Kıbrıs sorunu çevresindeki gerginliği tırmandırıyorlar. Kıbrıs'a yönelik emperyalist planın stratejik hedefi, Kıbrıs'da bir çatışma çıkması, bunun üzerine tıpkı Lübnan'da olduğu gibi, Türkiye dışındaki NATO ordularının da sözümona "barış gücü", "arabulucu" maskesi altında adaya gönderilmesidir. O nedenle "anayasa, seçim" hazırlıkları, güneye Yunan askerlerinin gönderileceği söylentileri, yalnızca emperyalizmin ekmeğine yağ sürmektedir.

Peki ya Kıbrıs konusundaki sözümona "Türk-ABD anlaşmazlığı?" Sansür altındaki Türkiye basını söz etmiyor ama, dünya gazeteleri Evren-Özal ikilisinin, Denktaş kliğinin ABD'ye "KKTC'yi tanıyın, size daha fazla üs verelim, askersel olanak sağlayalım" dediklerini yazmakta. Rejimin ABD'den daha fazla para kopartma çabaları, Reagan'ın "Kıbrıs fonu", hatta ünlü "Maraş koşulu" karşılıklı pazarlık kozlarıdır. Yüzeydeki sözümona "Türk-ABD anlaşmazlığı", gerçekte hem ABD'nin, hem de Evren-Özal ikilisinin işine yarıyor. Örneğin bu görünüm, ABD'nin saldırgan, serüvenci politikasına, Türkiye'ye ilişkin planlarına, ülkemize roket yerleştirme çabalarına onay veren militarist generallerin bu planlara karşı çıkan ama milliyetçiliğin etkisi altında olan barış yanlısı antiemperyalist güçlere kendilerini ulusal çıkarlardan yanaymış gibi göstermelerine yardımcı oluyor.

Onlar görünürdeki bu sözümona anlaşmazlığı, son çözümlemede emperyalizme yarayacak adımları atmanın bir gerekçesi yapmaya çalışıyorlar. Öte yandan Türkiye'deki faşist rejimin ekonomik politikasının tam bir çökme tehlikesiyle karşı karşıya olduğu, politik alanda daha da yalıtlandığı şu koşullarda dikkatleri başka yöne çekebilmek, demokrasi güçlerini bölebilmek ve böylece her türlü halk ve vatan düşmanı uygulamalarını sürdürebilmek için "milli birlik ve beraberlik" edebiyatını öne çıkarabileceği bir ortama gereksinimi vardır. Bunun için de Kıbrıs sorununa sarılması doğaldır.

Peki, "anayasa, seçimler" Kıbrıs Türk toplumuna esenlik, güvenlik mi sağlayacaktır? 1974'de Türk Silahlı Kuvvetleri'nin adanın kuzeyine gönderilmesinden bu yana Türkiye buraya ekonomik bunalımını taşıdı. Şimdi faşist rejim, Denktaş kliği aracılığıyla 1982 anayasasını da ihraç etmeye çabalıyor. Eğer bu çabalar boşa çıkartılamazsa, Metris'de,Mamak'da,Diyarbakır'daki işkenceler,Kıbrıs'ın kuzeyindeki ileri güçler üzerinde de yinelenebilir. Şubat 1984'den bu yana yapılmakta olan Amerikan üssü Kıbrıs Türklerini de savaş menziline sokabilir.

ABD emperyalizminin saldırgan, serüvenci planlarına karşı çıkan, ülkemizin ve Kıbrıs'ın güvenliğini isteyen tüm güçler, BM kararını değerlendirirken, işte tüm bu gerçekleri dikkate almak durumundadır. TKP, bu gerçekleri dikkate aldığı için BM Güvenlik Konseyi kararının uygulanmasının büyük önem taşıdığı görüşündedir.

"Bağımsız" kuzey Kıbrıs'ı yasallaştırma girişimleri, hem Türk-Yunan gerginliğini artıracak, hem de bölgede gerginlikleri tırmandırıcı birer unsur olacaktır. Bu doğrultuda atılacak her yeni adım, saldırgan ABD ve NATO planlarına hizmet eden somut birer tehlike işaretidir. Bölgemizde barışın, güvenliğin gereği, Kıbrıs Cumhuriyetinin egemen, bağımsız ve toprağı bütün bir devlet olarak korunmasıdır; iki toplumun sorunlarına dıştan hiçbir karışma ve baskı olmadan politik çözüm bulmasıdır. Bunun için Evren-Özal ikilisinin ellerini Kuzey Kıbrıs'dan çekmesi için savaşım, Türk ve Rum, tüm Kıbrıs halkıyla dayanışmayı yükseltmek her yurtseverin görevi olmalıdır.

F-16 değil, işyeri

Mehmet ERGÜL

Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Haydar Saltık, "Türk Kara Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı'nın istihdam gibi bir sahada, (yani yeni işyerleri açılmasında) memnuniyet verici bir görevi yerine getirdiği"ni söyledi. (TRT, 15 Mayıs 1984)

Bu sav, yani askersel alanda yapılan harcamaların yeni işyerleri yarattığı savı, kuyruklu bir yalandan başka bir şey değildir. Askersel alana yapılan harcamalar, gelişmiş kapitalist ülkelerde bile yeni işyerleri yaratmıyor, tersine yeni işyerleri açılmasını engelleyen bellibaşlı etmenlerden biri oluyor. Askersel alanda açılan her bir işyeri, sivil alanda dört ya da beş işyerinin açılmaması anlamına geliyor.

Yurdumuzda her yıl 700-800 bin kişiye yeni iş olanakları sağlanması gerekirken, son yıllarda bu sayı 150 bin dolayında kalıyor. Böylece her yıl yaklaşık yarım milyonu aşkın yetişkin insan, işsizler ordusuna katılıyor.

Bir yandan yeni işyerleri açılmasını sağlayacak yatırımların gayrisafi milli hasıla içindeki payı sürekli düşüyor. 1978 yılında bu pay % 22'nin üzerinde iken, bugün % 18'e kadar gerilemiştir. Öte yandan ülke kaynaklarının gittikçe daha büyük bölümü silahlanma ve askersel alana yapılan üretici olmayan harcamalara ayrılıyor. Bu da, Marks'ın çok önceleri işaret ettiği gibi, "ülke sermayesinin bir bölümünün çöplüğe atılması"ndan başka bir anlama gelmiyor.

Çöplüğe, başka bir deyişle, dipsiz bir kuyuya giden, dolayısıyla aynı zamanda enflasyonu da artıran miktar, hiç de azımsanamayacak boyutlara ulaşıyor. Londra'daki Stratejik Araştırmalar Enstitüsü'nün verilerine göre, NATO içinde silahlanma harcamalarındaki artış bakımından Türkiye ön sıralarda geliyor. Buna göre, Türkiye'nin gayrisafi milli hasılasının yaklaşık % 6'sı askersel harcamalara gidiyor.

Örneğin devlet bütçesi içinde Milli Savunma Bakanlığı'na ayrılan pay, 1980'de 113 milyar 603 milyon lira iken, 12 Eylül darbesinin hemen ardından sözkonusu bakanlığın bütçesi, enflasyon hızının çok üzerinde, % 165'lik bir artışla 1981'de 297 milyar 940 milyon liraya, 1984'de de 583 milyar 600 milyon liraya yükselmiştir. Savunma Bakanlığı bütçesi son dört yıl içinde, dört kattan çok artmıştır. Askersel amaçlı toplam harcamalar ise 1 trilyon lirayı bulmaktadır.

Şimdi bununla da yetinilmemekte yeni fonlar bu dipsiz kuyuya atılmak istenmektedir.Yalnızca F-16 savaş uçakları için harcanması öngörülen miktar, 4 milyar 158 milyon dolar, şu anki rayiçle 1,5 trilyon lira. İngiliz, Federal Alman, İtalyan ortak yapımı Tornado uçaklarına yaklaşık 350 milyar lira ödenmesi planlanıyor. İtalyan G-222 askeri nakliye uçaklarının tutarı 500 milyon dolar, 175 milyar lirayı buluyor. 36 tane İngiliz Rapier füzesi, 146 milyon sterlin, yaklaşık 75 milyar lira. 77 tane Federal Alman Leopar-1 tankı, 282 milyon mark, 37 milyar lira. Denizaltılara, muhriplere, askeri helikopterlere, bunların yakıtına, yedek parçasına, onarımına giden paralar da milyarlarca lirayı buluyor.

Görülüyor ki, emperyalist tekellerden dışalım yoluyla doğrudan silaha yatırılan bu dev fonlar, ülkemizde kimseye işyeri olanakları sağlamıyor. Ulusal fonlar, doğrudan emperyalist silah tekellerinin kasasına akıyor, yani çöplüğe gidiyor.

Şimdi, F-16 projesi ile, Türkiye'de Amerikalılarla kurulacak montaj fabrikacıkları ulusal savaş sanayi diye yutturulmak isteniyor. Silah sanayi kurulmasının işsizliği azaltacağı öne sürülüyor.Oysa bir yıllık Türkiye bütçesinin yarısı tutarındaki 4 milyar 158 milyon dolarlık F-16 uçak yapımı projesinin ancak 4 bin kişiye işyeri sağlayabileceğini Özal hükümetinin Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk açıkça itiraf ediyor. (Milliyet, 19 Mayıs 1984) Gerekçe olarak da, bunun el emeği yoğun bir proje olmaması gösteriliyor.

Demek ki, silahlanmaya giden dev kaynaklar, Orgeneral Saltık'ın öne sürdüğünün tersine, yeni işyeri açılmasını sağlamıyor. Devlet Planlama Teşkilatının bir açıklamasına göre, Türkiye'de işsizlik sorununun çözümü için 1,5 trilyonluk bir yatırım gereklidir. Bize göre de 1,5 trilyonluk bir yatırımla işsiz sayısı önemli ölçüde azaltılabilir. Bu miktar tam da F-16 projesi için öngörülen harcamaya eşittir. Militarist generaller, fonları, işsizliği azaltmak için değil, silahlanma için kullanıyorlar. Biz komünistler ise, halkın cebinden çıkan bu fonların işsizliğin, bu en önemli sosyal sorunun çözümü doğrultusunda kullanılmasını savunuyoruz.

Evine bir kuru somun götüremeyen 7 milyona yakın yurttaşımızın işsizliğe mahkum edilmesi, ülkemizde özellikle 12 Eylül darbesinden sonra hızla tırmanan militarizmle sıkı sıkıya bağlıdır. Adana'da üç yıldır iş bulamadığı için, "çoluk-çocuğumun yüzüne bakacak halim kalmadı" deyip kendini yakan Öner Oktay'ın katilleri, aslında militarist generallerdir. Kayaş'ta Topkaya istasyonunda aylardır iş bulamadığı için kendini trenin altına atan ve cebinden tek kuruş çıkmayan 20 yaşındaki Necdet Kılıç'ın katilleri, cuntacı generallerdir.

Büyük kentlerin "insan pazarları"nda modern köleler gibi alınıp satılan, günübirlik iş tutmak için saatlerce bekleşen her işsiz yurttaşa bu gerçekleri göstermek, her yurtseverin görevidir. Tırmanan militarizm, yalnız özgürlükleri yoketmekle kalmıyor. Milyonlarca insanımızı kundaktaki bebesiyle birlikte açlığa da mahkum ediyor. Bütün bu tepeden tırnağa silahlanma, Birleşik Amerika'daki nükleer manyakların savaş planlarıyla, onların işbirlikçisi asalak holdinglerin kasaları, silah komisyoncusu generallerin keseleriyle bağlıdır.

Silah değil, işyeri! Roket değil, F-16 değil, işyeri! Milyonlarca işsiz yurttaşımızın en yakıcı istemi budur!

Muhabirlerimiz bildiriyor...

Haliç'te gelenek sürüyor

M.S.-İstanbul

Haliç tersanesinde, 5 Nisan 1984 Perşembe günü, içinde bulunduğumuz koşullara uygun bir biçimde, yemeğe girmeme eylemi yapıldı.

Fabrikada çalışan işçi arkadaşların yüzde 80'inin midelerinden rahatsız oluşu eylemin başlıca nedenini oluşturdu. Fabrikamızda, 10 senelik işçilerin tamamı midesinden şikayetçidir. Yemeklerden sonra dank, karbonat benzeri şeyler içerler. 1980'de 90 lira olan yemek parasının, 1984 yılında da aynı kalması yemeklerin hepten bozulmasına neden oldu. İşçilerin bir kısmı dışarı gitmeye, bir kısmı ise işyerinde kendi aralarında pişirerek yemeğe başlamışlardı.

Bunların birikimi sonucu 5 Nisan günü sabahleyin, yemeğin yine gemici fasülyesi olduğu, filanca atölyenin yemeğe gitmeyeceği sözleri duyulmaya başlandı. Saat 10'a doğru bu sözler çoğaldı, ama hâlâ geniş şekilde ciddiye alınmıyordu. Saat 11 olduğunda haber geniş şekilde yayılmıştı ve yemeğe gitmeme eğilimi artık iyice belirmişti. Hatta, Boru Atölyesindeki kara tahtaya "Bugün yemeğe gidilmiyor" diye yazıldı. Sonuçta, 1350 kişilik fabrika da, 5 kişi yemeğe gitti. Bunlar da Sivil Savunmadan, Personel Şefi ve MHP eğilimli kişiler.

Öğleden sonra, Harp-İş sendikasının yöneticileri ve işveren haricinde kimsede bir telaş yoktu. İşçi arkadaşlar arasında tek birlik olduktan sonra her şeyin halledileceği konuşuluyordu. Fakat "sendikacılarımız" şaşkınlıkla, sağa sola telefon edip, bu hareket nereden gerekti, kim yaptı bunu diye soruşturmalara girişti. Bazı lumpen ve gerici temsilciler, korkuların-dan biz biliyoruz, bunu yapan 10 kişidir gibilerden sözler etmeye başladılar. Ama sonunda susmak zorunda kaldılar.

İşveren daha da çok telaşlanıp, hemen suçlu aramaya kalktı. Şef ve mühendisleri çağırarak, sizler yöneticisiniz niye yemeğe gitmediniz diye sorular sordu. Onlar da, iştahımız yoktu, oyun oynamaya gitmiştik türünden cevaplar verdiler. İşveren bir bülten dağıtarak, konunun sıkıyönetime intikal ettirildiğini, suçluların soruşturulup bulunarak cezalandırılacağını duyurdu. Sendika şubesi, 11 sendikacının imzasıyla bülten çıkararak "bizlerin yakın-uzak ilişkisi yoktur" dedi. Ama sonuçta, yemekler eskiye oranla çok çok düzeldi. İşveren ve sendika, bunu yemek parasının 125 liraya çıkarılmasına bağladılar. Aslında bu sonucu elde eden, birleşerek davranan işçilerdi.

Dinleyin!.. Taşduvarların ardından yükselen kavga sesleridir

Selam! TKP'nin Sesi çalışanları yoldaşlar,

Selam! Dayanışmasını yükselterek sürdüren insanlarımız, şan olsun hepinize!

Selam! Partimizin onurunu, faşizme karşı verdikleri savaşımda yükselten yoldaşlar, şan olsun kavganıza!

Selam! En ince hünerimiz, en büyük ustalığımız TKP'miz, şan olsun sana!

Artık yıllarla söyleniyor mahpusluğumuz. Ama ne fabrikanın gürültüsünü duymamı engelleyebiliyorlar, ne de bir yerlerde açan karanfilin kokusunun genzimi yakmasını. Onlara inat hâlâ okşuyorum çocukların ipek saçlarını. Hâlâ aynı coşkuyla söylüyorum kavga türkülerimizi.

Yoldaşlar, beni bağışlayın. Sizlere bu mektubu gönderecek olmanın düşüncesi bile coşkulandırdı beni. Nasıl coşku duymayayım? Onlar yasak üstüne yasak koyarken, ben düşmana inat sizin sesinizi dinlemek bir yana, size mektup gönderebiliyorum.

Hepiniz çok iyi biliyorsunuz ki, hapishaneler sınıf savaşının sürdüğü özgül bir alandır. Öyle ki, bu alanda işkence vardır, kıyım vardır, barbarlık vardır. Kısacası politik tutukluları fiziksel ve moral olarak yoketme vardır. Tüm bunlar, halkın en yiğit evlatlarını politika dışına itmeye, onları içi boşalmış bir posaya döndürmeye yöneliktir.

Halk düşmanlarının bu amaçlarını boşa çıkarmak, elbette ki, başta biz komünistler olmak üzere her ilericinin, devrimcinin görevidir. Zindana düşenler, dışarıya, ancak ve ancak bu görevi yerine getirdikleri oranda başları dik, onurları yüksek çıkarlar. Hapishane yaşamının bir komüniste yaraşır biçimde olup olmadığının başta gelen ölçütü budur.

Peki, faşist diktatörlüğün sözkonusu amaçlarını boşa çıkarmak hangi güçle olanaklıdır? Bir kaç yıllık hapishane yaşamım da kanıtlıyor ki, bu güç yalnızca ve yalnızca örgütlü olanda, örgütlü yaşayanda vardır. Burada kastedilen yalnızca toplu yaşam değildir elbette. Bizler çok iyi biliyoruz ki nerede bir yoldaş varsa, orada parti yaşamı vardır. Örgütlü, bilinçli, amaçlı çalışma vardır. İşte komünistler cuntanın zindandakilere çevirdiği silahı, cuntaya karşı çevirecek gücü böyle bir örgütlülük temelinde bulurlar.

Bizleri yalnız bırakmayan yakınlarımız, dostlarımız, yiğit insanlar. Yükselttiğiniz dayanışmadan aldığımız güç, paha biçilmez değerdedir. Bunu unutmadık, hiçbir zaman unutmayacağız.

Dışarda savaşımı sürdüren yoldaşlar.

Sizler nasıl ki, parti bayrağını elden bırakmıyorsanız, moral üstünlüğü düşmana vermiyorsanız, bizler de, saflarında Bilen yoldaşları, Deniz yoldaşları , nice örnek komünisti yetiştiren partimize layık olmaya çalışıyoruz. Kucaklaşacağımız günler uzak değildir. Halk düşmanlarının korkulu rüyası budur.

Yaşasın Türkiye Komünist Partisi.

Soğuk taş duvarların ardından, en sıcak komünist selamlarımla.

Hüseyin Şillan-İstanbul

UYANIK OLALIM!

A.K.-Gaziantep

Bölgemizde, sıkıyönetim komutanlığı, Emniyet Müdürlüğü'ne gönderdiği bir yazı ile, askersel cezaevlerinde politik "suç"tan ötürü yatıp çıkmış kişilerin şimdi neyle uğraştıklarının ve ikametgahlarının yerinde belirlenmesini istiyor. Bu kişilerin "yakalanamayan ve faaliyetlerini sürdüren" kişilerle yeniden ilişkiye geçebilecekleri olasılığı hatırlatılıyor. Bilindiği gibi daha önce de, sıkıyönetim komutanlığı başka bir yazıyla, bütün devlet memurlarına son günlerde "yeraltı örgütlerinin yeniden faaliyete geçtikleri" ve bildiriler dağıttıklarını duyurmuş, böylesi bir durumla karşılaşıldığında bildirilerin yırtılmayarak en yakın karakola teslim edilmesi uyarısında bulunmuştu.

SENDİKALAŞMA

Coşkun Deniz-Ege

Denizli'de Elsan işyerinde, işçilerin bağımsız bir sendikada örgütlenmesinden sonra, patronun baskıları arttı. Metal işkolunda 50'ye yakın işçinin çalıştığı Elsan'da, patron işçileri istifa edip Çelik-İş ya da Türk-Metal'e geçmedikleri takdirde işten atmakla tehdit ediyor. Patron, işçilerin örgütlendiği bu ülke çapındaki bağımsız sendikanın içinde, "polis ajanlarının cirit attığı" yalanını yayarak işçilerin gözünü korkutmaya çalışıyor. Tüm baskılara rağmen işçiler sendikalarından istifa etmemekte kararlılar.

DİRENİŞ

C.Keser-Antep

Gaziantep halinde yük taşıma işlerini, çoğu Vanlı ve Siirtli olan Kürt yurttaşlar yapar. Asalak hal komisyoncuları, sırtlarını Evren-Özal çetesine yaslamanın rahatlığıyla, gözlerini bu Kürt emekçilerinin sırt hamallığıyla kazandığı ekmek parasına da diktiler. Her geçen gün yeni zamlar olurken, 5000 liraya taşınan bir kamyon yük , 3000 liraya düşürüldü. Günlük geçimlerini ucu ucuna kazanan emekçiler bu karar karşısında önce ne yapacaklarını şaşırdılar. Dernekleri de yoktu. Daha sonra aralarında toplanarak her işyerinden birer temsilci seçerek bir komite oluşturdular. Patronlar uzlaşmaya yanaşmayınca da işi bırakma kararı aldılar. 11 Mayıs günü örgütlü bir şekilde direnişe geçtiler. Patronların kanunsuz grev var şi-

Arkası 6. sayfada

TKP'DEN HABERLER

■Nisan ayı içinde İstanbul'da "zindanlar boşalsın, genel af, cezaevlerinde direnen yurtseverlerle, onların yakınlarıyla dayanışmaya" belgileriyle son bulan TKP imzalı bildiriler dağıtıldı.

■TKP Diyarbakır davasında, 17.5.1984 gününde savcı mütalasını okudu. 28.5. tarihinden itibaren savunmalar başlıyor. Mahkeme cezaların bir an önce çıkarılması için hızla yürütülüyor.

Heval Bedran-Diyarbakır

■Nisan ayı içinde, Ankara'da TKP imzalı bir bildiri dağıtıldı. Bildiride "Yurttaş, halkımızın yiğit evlatlarını, barış demokrasi ve özgürlük savaşçılarını cezaevlerinin insanlık dışı yaşam koşulları altında çürümeye, polisin, işkencecilerin pençesine terk etme" deniyor.

Y.-Ankara

■Genel af istemini ele alan TKP imzalı 400 bildiri zarflar içerisinde çeşitli emekçi semtlerinde evlere dağıtıldı. Genç komünist sempatizanlar olarak TKP imzalı bir bildiri dağıtmanın onurunu duyduk.

Cengiz Çakmak-G.Antep

■Bölgemizde TKP imzasıyla politik tutukluların özgürlüğü için 600 adet bildiri dağıttık. Dağıtıma parti üyelerinin yanısıra parti yandaşları da katıldı.

Deniz yoldaş parti örgütü İstanbul

Muhabirlerimiz bildiriyor...

1 MAYIS 1984 KANITLADI:

Yine geleceğiz, daha örgütlü, daha yığınsal

FABRİKADA

Tomurcuk-İstanbul

1 Mayıs günü neler yapılacağını kararlaştırmak için bir toplantı yaptık. Toplantıya çeşitli fabrikalardan temsilciler katıldı. Toplantı tek gündemliydi: 1 Mayıs günü yapılabilecek eylem biçimleri. Şöyle belirledik: 1- Yemek boykotu, 2- İşçilerin birbiriyle bayramlaşması, 3- İş durdurma ve saygı duruşu.

Ben bizim fabrikada olanları anlatacağım.

1 Mayıs sabahı semtimiz kuşatılmıştı. Kışlalar boşalmış, işgal vardı sanki. Kahveler sivil kaynıyordu. Bu, korkularının ifadesiydi.

Fabrikaya girdiğimde, tüm işçilerin yüzünde anlamlı bir gülümseme gördüm. Kararlar tüm ileri işçilere iletilmişti ve her vardiyanın sorumlusu belliydi. Bildiriler daha önce dağıtılmış ve çoğu okunmuştu. Sabah vardiyası, daha önce sosyal haklar için yemek boykotu yapmış ve eylemin hemen ardından ödenmeyen prim ve ikramiyeler alınmıştı. Bu kez sabah vardiyası biziz, ve eylem sırası bizde. Alınan karar gereği, yemekhaneye giderek bir konuşma yapacak ve yemek yemeden terkedecektik.

Salona girdiğimde, patronun da gelip oturduğunu ve bizi beklediğini gördüm. Daha önceleri hiç gelmezdi yemekhaneye. Bizler yemeklerimizi aldık, masalarımızın üzerine koyduk. Hepimiz ayağa kalkarak, kucaklaşmaya, bayramlaşmaya başladık. Patron ne oluyor, ne yapıyorsunuz diye çıkıştı. Kalabalığın içinden "Bugün 1 Mayıs bilmiyor musun, bayramlaşıyoruz" sesleri yükselince de, "benim bir yerlere telefon etmem gerekiyor" diyerek yemekhaneyi terketti. Yemekhanede 1 Mayıs üzerine kısa bir konuşma yapıldı. Soyunma odasında bir sonraki vardiya ile kucaklaştık ve yapılanları aktardık. Diğer vardiyalar da alınan kararı yerine getirdiler.

Şimdi tomurcuk halindeyiz. Tomurcuk büyüyüp kök salacak, ormana dönüşecek.

KÖYDE

T.G.-Trakya

Trakya köylerinde TKP imzalı 1 Mayıs bildirileri dağıtıldı. Yığınsal olarak dağıtılan bildiride, Evren-Özal çetesinin uygulamalarının köylülere getirdikleri sergilendikten sonra, "Emekçi köylüler, gücümüzü işçi sınıfıyla ve diğer emekçilerle birleştirelim. Alın terimizi hiç hesaba katmayanlara, temel hak ve özgürlüklerimizi çiğneyenlere karşı direnelim. Kooperatiflerimize Köy-Koop yöneticilerine sahip çıkıp, koruyalım" deniyor.

Ayrıca Trakya kentlerinde de "İşçi, köylü, öğretmen, ve gençlere" seslenen TKP imzalı bir diğer bildiri dağıtıldı.

GENÇLER

Y.-Ankara

"İleri" gazetesi 1 Mayıs için özel bir sayı çıkardı. İleri'nin 1 Mayıs özel sayısı birçok kenttte olduğu gibi, Ankara'da da çok sayıda dağıtıldı.

ODTÜ'de, "ODTÜ Anti Faşist Gençlik Komitesi" imzasıyla, ortak 1 Mayıs bildirisi dağıtıldı. Bildiride, "Önce kızıl karanfiller açtı okulumuzun dört bir yanında, 1982 1 Mayıs'ında. 1983'de gençliğin yükselen eylem birliğinin müjdesi oldu 1 Mayıs bildirilerimiz. Şimdi, 1 Mayıs 1984'e yürüyoruz aynı yüreklilik ve güçlenen birlikteliğimizle" deniyor.

ÜNİVERSİTE'DE

H.Y.-İstanbul

İstanbul Üniversitesi'ne bağlı fakültelerde 1 Mayıs günü başarılı bir yemek boykotu gerçekleştirildi. Gençliğin 1 Mayıs gününde işçi sınıfının yanında olduğunu göstermek için yaptığı bu eylem başarılı oldu. O gün çok az sayıda öğrenci yemek yedi. Yemekhaneye giren bir kısım öğrenci ise, yemekleri çöpe dökerek ayrıldı. İlerici Gençlik gruplarının bu ortak eyleminin etkisi büyük oldu.

CEZAEVİNDE

B.K.G.-İzmir

İzmir ve civarında 1 Mayıs, faşist diktatörlüğün tutukevlerinde de kutlandı. Buca, Urla, Kemalpaşa, Şirinyer, Turgutlu, Salihli, Menemen cezaevlerinde, tutuklular koşullara göre kimi yerde ortak, kimi yerde kişisel ya da dar gruplar halinde 1 Mayıs'ı kutladılar. Konuşmalar yaptılar.

TEZGAH BAŞINDA

Tütün-İzmir

1 Mayıs'ı alanlarda kutlamak yasak. Biz de Evren-Özal diktatörlüğüne inat 1 Mayıs'ı fabrikada kutladık. En güzel elbiselerimizi giydik. Yüreğimiz ayrı bir coşkuyla çarpıyordu. Sabah fabrika kapısından giriyorduk, bir el karanfil uzattı, "kutlarım" dedi. Çalıştığım kısma vardığımda baktım, kiminin gömleğinde, kiminin bluzunda kırmızılar var. Kucaklaşmalar, el sıkışanlar. Paydosta, gelen vardiyaya devrettik karanfilleri.

Batı Avrupa'nın çeşitli kentlerinde de Türkiyeli işçiler bulundukları ülkelerin işçi sınıfıyla omuz omuza 1 Mayıs'ı kutladılar. "Türkiye'de politik genel af" isteminin yükseltildiği gösterilerde, konuşmacılar, Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmalarını da dile getirdiler. Resimde Fransa'da Strasbourg'taki yürüyüşe katılan bir bölüm Türkiyeli emekçi görülüyor.

TOPLUCA

A.K.-Ege'den

1 Mayıs 1984'ü dostlarımızla, çoluk-çocuğumuzla birlikte kutladık. Yüze yakın ilerici 1 Mayıs'ta yine bir araya geldik. Ellerimizde kızıl bayraklar yoktu, ancak, yakamıza kırmızı karanfiller taktık, çocuklarımızın ellerinde al laleler vardı. Marşlarımızı da söyledik.

YAYINCILAR

D.E.-İzmir

İzmir'de 1 Mayıs öncesi, 1 Mayıs konulu bir broşür yayınlandı.

23 sayfadan oluşan broşürün önsözünde şöyle deniyor: "Faşist cunta en azgın saldırılara karşın, proletaryanın savaşımını kıramadı. Faşist diktatörlük altında partimiz faaliyetini en şiddetli operasyonlar altında aralıksız sürdürdü. Bir taraftan antiparti eğilimler taşıyanlar arınırken, çevremizde taze güçlerden meydana gelen kümeler oluşmuştur, işçi grupları oluşmuştur. Bu taze güçler eski yükseliş dönemini büyük ölçüde yaşamadılar. Saflarımıza gelen bu arkadaşlar için 1 Mayıs'ın önemini, tarihçesini anlatan bir broşürün çıkarılması zorunlu olmuştur."

Broşür şu başlıklardan oluşuyor: TKP MK'nin 12 Nisan 1984 günlü bildirisi, TKP MK 1 Mayıs Belgileri, 1 Mayıs (Lenin'in makalesi), 1 Mayıs'ın doğuşu, Dünya'da 1 Mayıs, Türkiye'de 1 Mayıs, cunta koşullarında 1 Mayıs, 1 Mayıs'ın önemi.

LİSE'DE

M.B.-İstanbul

"Okula gidiyorsun, elinde karanfil, ama yalnız bir tane. Ne hikmetli çiçekmiş şu kan kırmızı doğa harikası, bir bakıyorsun bir anda demet demet oluvermiş. İçtenlikle uzatılmış bir el, akşama değin süren öbek öbek söyleşiler..."

ALANA DOĞRU

Dokuz Eylül-İzmir

İzmir'de belirli kavşaklarda, Çınarlı'da, Ege Üniversitesi hastahanesi önünde 1 Mayıs'la ilgili uçtu uçtu ve geniş bir pullama yapıldı. 1 Mayıs sabahı saat 6.50'de ise, İzmir'in en merkezi yeri Konak'a bakan, Varyant'ta kırmızı bez üzerine sarı harflerle "Yaşasın 1 Mayıs-TKP" yazılı 8 metrelik bir pankart asıldı. Pankart üç saat kadar asılı kaldı. Tüm Konak meydanı, işe giden emekçiler bu kızıl bayrağı seyretti. Tıkanan trafikte arabaların klaksonları sanki 1 Mayıs'ı selamlıyordu. Yine geleceğiz, daha bilinçli, daha örgütlü, daha yığınsal.

Muhabirlerimiz bildiriyor...

Başı 4. sayfada

kayeti üzerine Gaziantep Yeni Hali polis tarafından çevrildi. Onlarca grevci tutuklandı. Emekçilere "sizin arkanızda kim var, sizi kim örgütledi" diye günlerce işkence uygulandı. Bu arada Kürt emekçilerin yaşadığı semtlere de operasyonlar düzenlendi. Nüfus kağıdında doğum yeri Siirt ve Van yazan çoluk-çocuk herkes dayaktan geçirildi.

AZILI FAŞİST

Hatice- Tarsus

İlçemizdeki Jandarma komutanı yüzbaşı azılı bir faşist. Bu adam geçenlerde sevdiği kızı görmek için askerden kaçarak ilçeye gelmiş bir genci döverek öldürdü. Bu cinayet ilçede nefret ve üzüntüyle karşılandı. Bu adam yöredeki zenginlerle, ileri gelenlerle düşüp kalkıyor. Faturalarını onlara ödetiyor. Karşılığında onların vurgunlarına gözyumuyor.

Daha önce CHP'li geçinen bir kitapçı şimdi ANAP'lı oldu. Kimse ondan gazete ve kitap almıyor. Bu Jandarma Yüzbaşısı, bu kitapçıyı ve ANAP'lıları yuhalayan ilericileri seçimler öncesinde Jandarma karakolunun önünde yola sırtüstü yatırarak saatlerce dövdü.

ZORLA ASKERLİK

Tutingir-Malatya

12 Eylül darbesinden sonra Türkiye Kürdistanı'nda ırkçı-şoven baskılar daha da arttı. Mardin'in sınır ilçelerine bağlı köylerde yaşayan Kürt köylülerine, sıkıyönetim komutanlığının emriyle üç yılı aşkın süredir yediden yetmişe zorla askerlik yaptırılıyor. Irak'tan Yumurtalık'a gitmekte olan petrol boru hattının korunmasından yoksul Kürt köylüler de sorumlu (!) tutuluyor.

Bu köylülere, her gece sabaha kadar jandarmalarla birlikte nöbet tutturuluyor.

MHP'li İŞBAŞINDA

Adem-Samsun

Samsun'da 12 Eylül öncesi, belediye olduğu gibi faşistlerin denetimi altındaydı. Cuntacı generaller, erke el koyduktan sonra, göstermelik olarak bir kısım faşist kadrolarla birlikte, bu kadronun başı MHP'li Kemal Vehbi Gül'ün de işine son vermişlerdi.

Vehbi Gül zamanında eski belediye binasının restorasyonunu yine MHP'li tüccar, Harun Kurul'a, vermişti. Bu adam vurduğu milyonları, vurucu timlerinde öz oğlu Ahmet Kurul'un da yer aldığı MHP'lilere dağıtmıştı. Bu katilleri ellerini-kollarını sallayarak dolaşırken şimdi de, MHP'li Vehbi Gül, kendi çetesiyle ANAP'tan tekrar belediye başkanı oldu.

DENİZLİ'DE BASKI

Cemil Güneş-Denizli

20 Nisan'dan 15 Mayıs'a kadar, Denizli'de Ankara'dan da gelen polis timlerinin katıldığı geniş çaplı bir operasyon düzenlendi. 90'a yakın ilerici-demokrat nitelikli kişi gözaltına alındı.İçlerinde hamile kadınların da bulunduğu bu yurtseverlerin ailelerine bile haber verilmiyor. Gözaltında tutulan ilericilere Denizli Emniyeti'nde ağır işkenceler yapılıyor.

Planlı ,sistemli...

Başı 2. sayfada

ilişkilerin ne düzeyde olduğunu sordum. Bir iki kelimeyle özetledi. Ardından çalışmanın ve ilişki ağının çok dar ve düşük düzeyde olduğu değerlendirmesini ekledi. Ama ben, şu fabrikada, şu mahallede, şu işletmede, şu okulda ne vardı, şimdi ne var, neler olabilir diye sordukça ortaya bir sürü ilişki, uzanmadığımız insan, potansiyel güç çıkıyordu. Toplantı sonunda yoldaşla şu karara vardık: Semt Komitesi'ne bağlı tüm parti örgütleri, kendi çalışma alanlarını değerlendirip, 6 aylık hedeflerini içeren bir çalışma programı hazırlayacaklar. Semt Komitesi de bu programları değerlendirip, gereken düzeltmeleri yapacak ve parti kararları doğrultusunda Semt Komitesi'nin kendi 6 aylık çalışma programını belirleyecek. Bu çalışma programının ana çizgilerini birlikte belirledik. Başlıca başlıklar şöyle çıktı:

1) Örgütsel hedef: İlk altı aylık programa, kendi koşullarımızı dikkate alarak partileme hedefi koymadık. Bu konuda üzerinde durulacak noktaları belirledik. Partinin yeni tüzüğü doğrultusunda partileme konusunda çok titiz davranacaktık. Bu anlamda, sempatizan halka, yığın örgütlenmesi hedeflerini öne çıkardık. Fabrikalarda, gençlikte, kadınlarda, mahallelerde kaç hücremiz var, bunların yapısı nedir? Çevresi ve ilişki ağı ne durumdadır? 6 ay içinde yığın bağları ve parti sempatizanlarında nasıl bir artış hedefliyorduk?

2) Geçmişte kaç kişiye Atılım iletiyorduk? Şimdi kaç işçiye, kadına, gence, aydına ulaştıracaktık.

3) Kaç kişi radyoyu düzenli dinliyordu? Şimdi kaç kişiye dinleteceğiz.

4) Parti yayın organlarına gönderilecek yazıların sayısını ve türlerini belirledik.

5) Altı ay içinde Semt Komitesi'ne bağlı yoldaşlarca ve sempatizanlarca gerçekleştirilecek eğitimi ve bunun araçlarını belirledik.

6) Dışa dönük yığınsal ajitasyon çalışmaları: Partinin politik kampanyaları doğrultusunda, günün koşullarına uygun olarak, şu ve şu konularda yazılı materyel ve bildiri çıkarılarak dağıtılacak. Kadrolar sözlü, yüz-yüze ajitasyona yöneltilecek, bu alanda deney kazanmaları sağlanacak.

7) Bu süre içinde bağış ve ödentileri hangi düzeye çıkarmayı hedefleyecektik?

8) Eldeki sınırlı olanaklar içerisinde, hangi tutukluya ya da ailesine yardımda öncelik verecektik? Daha geniş bir dayanışmanın örgütlenmesi için ne gibi olanaklarımız vardır ?

9) Semtteki diğer ilerici ve sol kesimle eylem birliği düzeyimiz ne durumdadır? Bu ilişkileri hangi düzeylere çıkarabiliriz? Birlikte neler yapılabilir? Bunun biçimleri ne olabilir? Güvenliği sarsmadan bu ilişkileri nasıl ve kiminle götürmek gerekir ?

10) Özgül bir alan olarak, sendikal alandaki durumumuz nedir? Sendikalı işyerlerinde nasıl bir politika izleyeceğiz, sendikasız işyerlerinde sendikal örgütlenme için hangi adımlar atılabilir?

11) Parti örgüt ve üyelerinin güvenliği ne durumdadır? Güvenliğin artırılması için ne gibi kısa ve uzun erimli önlemler almak gereklidir? En önemli madde olarak bunlar çıktı ve ne az, ne de fazla, olması gereken düzeyde, ayrıntılı görüştük. 6 ay sonra, bu çalışma programının ne derece uyguladığını eksik ve yanlışlıklarımızı, olumlu yanlarını gözden geçirerek, partileme hedefini de ele alacağımız yeni bir program hazırlama kararı aldık. İnanıyoruz ki, parti örgütlerinin kendi deneyimleriyle daha da zenginleştirecekleri böylesi somut çalışma programları hazırlamaları, 5.Kongre'nin hedeflerine daha çabuk ulaşmamıza yardımcı olacaktır.

DUYURU

Atılım'a ve öteki parti yayınlarına gönderilecek tüm haber ve yazılar aşağıdaki adrese postalanmalıdır.

BOX 16 367
S 103 27
Stockholm-İSVEÇ

Örgütlü muhalefet yolunda

Başı 1. sayfada

saret edememişlerdi. Yarın ekmek için, sendikal hak için, iş ve benzerleri için daha açık eylemlere atılacak olan işçilerin, öteki emekçilerin, üniversite öğrencilerinin üzerine sürülecek olan yurtsever subaylar, kendilerini çok somut bir yol ayrımında bulacaklardır.

Biz, daha şimdiden, önümüzdeki dönemde çok sayıda yurtsever subayın şimdi aydınların yaptığı gibi halkın demokrasi isteminin yanında yer alacağını söyleyebiliriz. O nedenle yurtsever subayları halkın sıralarına kazanmak amacıyla daha bugünden onlara gerçekleri kavratmak için her çabayı göstermek büyük önem taşıyor. Militarist generaller, orduya güvenmenin de bir sınırı olduğunu görecekler.

Ülkemiz bugün önemli bir noktada bulunuyor. TKP MK Genel Sekreteri Kutlu yoldaşın MK 1. Plenumunda okuduğu raporda belirttiği gibi, "koşullar olumlu olumsuz her iki yönde de hızlı değişikliklere açıktır." Bugün dört ay gibi kısa bir süre sonra yalnız nesnel koşullardaki gelişmelerle, bunalımın derinleşmeye devam etmesiyle, politik istikrarsızlığın sürmesiyle değil, öznel koşullardaki kimi gelişmelerle de, bu saptamanın doğruluğunu koruduğu kanıtlanıyor. Bugün artık diktatörlüğe karşı örgütlü bir muhalefetin oluşmasının gözle görülebilir bir hedef durumuna geldiğini söyleyebiliyoruz. Partimizin artan politik etkisi, 6 sol parti arasındaki işbirliğinin ilerlemesi, genel politik af hareketinin yükselmeye devam etmesi, 1256 aydının birleşik çıkışı, tüm bunlar örgütlü bir muhalefetin oluşmasının olanaklı olduğunu göstermektedir. Muhalefet güçlerinin aktifliklerini artırması, açıktır ki, son 1 Mayıs eylemlerinde görüldüğü gibi düne oranla daha hareketlenmiş olan işçileri, gençleri, halk kesimlerini savaşımlarında daha da yüreklendirecektir.

Ülkemizi bekleyen tehlikeler de ortadadır. Şimdi tüm bu tehlikeleri ve olanakları dikkate alan TKP, tüm diktatörlük karşıtı güçlere, ulusal demokratik bir diyalog içine girmeyi öneriyor. Parti örgütlerimiz bir yandan sol güçlerin temsilcileri ile eylem birliğini derinleştirmek için çalışırken, biryandan da burjuva muhalefet güçlerinin yandaşlarıyla sorut diyaloglar içine girmeyi amaçlıyor.

TKP, diktatörlük karşıtı muhalefetin ayrılmaz bir parçasıdır. Komünistler Amerikan emperyalizmine ve faşist diktatörlüğe karşı savaşımın en önünde yer alıyorlar. Bu pratikte kanıtlanmış bir gerçektir. Ama bu böyle diye, onlar kimseye sekterce yaklaşmıyor, kimseden kendileri için özel bir hak talep etmiyorlar ve en küçük bir gücün bile örgütlü antifaşist muhalefet içinde yer almasını sağlamak için son derece esnek ve yapıcı bir politika izlemekten geri durmuyorlar. Komünistler diktatörlüğe karşı savaşımda örgütlü muhalefetin oluşması için en çok çabayı kendilerinin göstermesi gerektiğinin bilincindedirler. Halkımızı bekleyen tehlikeleri geri püskürtmek ve ileri doğru yürümenin yolunu açabilmek ancak, TKP'yi daha da güçlendirmekle olanaklı olacaktır.

Ulusal, demokratik güçlerin...

Başı 1. sayfada

yi ve kimi Körfez ülkelerini özellikle de Suudi Arabistan'ı Pentagon planları doğrultusunda harekete geçirtmeye çalışıyor. Öte yandan bölgedeki Amerikan askersel varlığını daha da artırıyor.

NATO'nun gündeminde, nükleer silahlanma programının uygulanması da bulunuyor. Bu bağlamda, Türkiye'ye de yeni ABD roketlerinin yerleştirilmesi, varolanların yeni ve daha tehlikelilerle değiştirilmesi söz konusudur. Bu roketlerin yerleştirileceği Amerikan üsleri ABD yönetimine aynı zamanda Türkiye'yi Körfez serüvenine sürüklemek için de yeni olanaklar sağlamaktadır. 12 Eylül'den bu yana ABD ile imzalanan SİA Anlaşması, "Uyum Belgesi" ve üslerin genişletilmesi anlaşmaları, böylesi bir bulaştırılmanın, hatta Türkiye'nin haberi bile yokken bulaştırılmasının nesnel dayanaklarıdır.

Bu tehlikeler nasıl önlenecektir?

Bu konuda Evren-Özal ikilisine hiçbir şekilde güven olmayacağı, İncirlik olayıyla bir kez daha kanıtlanmıştır. Hatırlanacağı gibi rejimin başları önce "ABD'ye Lübnan için herhangi bir kolaylık sağlanması söz konusu değildir" diye ardarda açıklamalar yapmışlar, sonra da bunların mürekkebi bile kurumadan ABD'ye İncirlik üssünü kullanma iznini vermişlerdi.

İşte, böylesi bir ortamda eski CHP başkanı Ecevit'in İngiliz "Times" gazetesinde NATO'nun 35. yıldönümü nedeniyle yayınlanan bir yazısında ortaya konan bir görüş önem kazanıyor. Ecevit, bu yazısında NATO ile VAÖ arasında sürekli ve kurumlaştırılmış bir diyalogun başlatılmasını öneriyor. Gerçekten de dünya barışına yönelik tehlikelerin böylesine arttığı günümüz koşullarında iki askersel pakt arasında karşılıklı askersel güce başvurmama antlaşmasının imzalanması, nükleer silaha başvurmama yükümlülüğünün üstlenilmesi, askersel bütçelerin dondurulması ve azaltılması, iki pakt arasında nükleer silahlardan arındırılmış koridorların oluşturulması gibi somut ve tüm halkların yararına olan konularda diyalog kurulması büyük önem taşıyor. SSCB ve öteki VAÖ üyeleri, NATO'ya eşitlik ve eşit güvenlik temelinde böylesi bir diyalogun kurulması için aralıksız önerilerde bulunuyorlar.

Ne ki, Türkiye'nin Pentagon planları doğrultusunda Basra serüvenine sürüklenmesinin önlenmesi, ülkemize Amerikan nükleer roketlerinin yerleştirilmesi çabalarının boşa çıkartılması, bir başka diyalogu daha zorunlu kılmaktadır. Bu, Türkiye'deki tüm ulusal demokratik güçler arasındaki diyalogdur. Kapıya dayanan tehlikeleri önleyebilmenin, Evren-Özal ikilisinin ABD ile yürüttüğü gizli pazarlıkları durdurabilmenin, Türkiye'yi bölgede ve dünyada bir barış etmeni yapabilmenin yolu buradan geçmektedir. TKP, barış ve demokrasiden yana olan güçler arasında kalıcı bir diyalogun oluşmasının ve pekişmesinin ülkemizi bekleyen tehlikelerden korumada belirleyici bir rol oynayacağı görüşündedir.

1256 aydının başlattığı...

Başı 1. sayfada

lışma alanlarındaki somut deneyleriyle Türkiye'de demokrasinin gerçekten olup olmadığına en yakından tanıklık edebilecek insanların, militarist generallerin, Özal'ların, boyalı basının demokrasiye geçildiği yolundaki sözlerini yalanladığını, komünistlerin, öteki sol güçlerin 12 Eylül 1980'den bu yana dile getirdikleri gerçekleri doğruladığını görmektedir.

Halk şimdi cezaevlerinde yiğitçe direnen ilerici politik tutukluların bu eylemlerinin ne denli haklı olduğunu daha iyi kavrıyor. Diktatör Evren'in faşist rejime muhalefet eden, halkın demokratik haklarını savunan herkesi vatan haini, yurtseverleri terörist gibi göstermeye çalışırken, ne denli ikiyüzlü ve büyük bir sahtekar olduğunu daha açık görüyor. 1256 aydın, Evren-Özal ikilisinin ipliğini pazara çıkarmışlardır.

Aydınların girişimi aynı zamanda daha 7 Mayıs'da Evren Türkiye'sinin Avrupa Konseyinde kalmasını onaylanan Batı Avrupa gericiliğine verilmiş güçlü bir yanıt olmuştur. Bu girişim, gerek 6 sol partinin, yandaşlarınca ve Türkiye'li öteki demokrasi güçlerince Batı Avrupa'da toplanan 130 bin imzanın sağladığı destekle, Avrupa Konseyi kararına "Türkiye'de genel af çıkması", "politik göçmenlere haklarının geri verilmesi" ve "ulusal azınlıklar üzerindeki baskıların sona ermesi" istemlerini geçirtmeyi başaran Batı Avrupa demokrasi güçlerinin ve 6 sol partinin ne denli doğru tutum aldıklarını da kanıtlamıştır. Türkiye demokrasi güçlerinin yurtdışındaki ve ülke içindeki bu çıkışları sonucunda faşist rejimin sözcüleri şimdi Avrupa Parlamentosu'ndan elleri boş geri dönmüşlerdir. Avrupa Konseyi'ndeki sözde başarıları çok kısa ömürlü olmuştur. Yasal haklarını kullanarak dilekçe veren aydınlara bile böyle doludizgin saldırmak zorunda kalan faşist rejim, bu tutumuyla kendini daha da yalıtlamıştır.

Faşist rejimin aydın hareketine saldırması, onun zayıflığının bir göstergesidir. Bu saldırı geri püskürtülebilir. Ne kadar çok aydın demokrasi bildirisine katılırsa, ne kadar çok meslek ve din adamı bildiriyi desteklerse, ne kadar çok muhalefet partisi aydınlara sahip çıkarsa, ne kadar çok sendika, meslek örgütü, dernek gazete, dergi, aydınlara omuz verirse, faşist rejim o kadar sıkışacak, güçten düşecektir.

Evren ucuz demagojilerle aydınlarla emekçilerin arasını açmaya çalışıyor. Bilinçli işçiler, köylüler, yurtsever gençler ülkemizin aydınlarına sahip çıkarak bu oyunu da bozacaklardır. Eğer bu saldırı geri püskürtülebilirse, demokrasi hareketinin yeni bir düzeye yükselmesi olanaklı olabilir.

Yurtdışından daha etkili...

Başı 2. sayfada

Bütün bunların yanısıra, yurtdışındaki Atılım okurlarının özgül ve somut bir görevleri daha vardır. Bulundukları ülkede yaptıkları çalışmalarla doğrudan bağlı, içinde savaşım yürüttükleri koşulların doğasından kaynaklanan bu görev; şovenizme, kaba milliyetçiliğe karşı proletarya enternasyonalizmi ülkü ve ilkelerinin yaygınlaştırılması ve kökleştirilmesi için çalışmak; bu doğrultuda, Atılım ve radyoların içeriğinin zenginleştirilmesine katkıda bulunmaktır. Yabancı ülkelerde bulunan Atılım okurlarının içinde bulundukları koşullar, bu görevi yerine getirmede onlara eşsiz olanaklar sunmaktadır. Onlar, bulundukları ülkelerde, işçi sınıfı hareketiyle omuz omuza yürüyerek, gericiliğin kışkırttığı yabancı düşmanlığına, ırkçılığa karşı savaşımda önemli bir enternasyonalist işlev görüyorlar. 35 saatlik iş haftası için, işyerlerinin korunması için savaşıma her geçen gün daha fazla Türkiyelinin aktif katılımını sağlayarak, onlar hem o ülke işçilerinin arasında, hem de Türkiyeli işçiler arasında yayılmak istenen yabancı düşmanlığını ve kaba milliyetçiliği etkisiz kılmada üstlerine düşeni yerine getiriyorlar. Türkiyeli işçileri, o ülkedeki sınıf savaşımına kattıkları, sendikal hareketе, demokrasi ve barış hareketine çektikleri oranda da, hem o ülke işçi ve demokrasi hareketinin, hem de Türkiyeli göçmen işçi kitlesinin faşist diktatörlüğe ve emperyalizmin ülkemiz üzerindeki hesaplarına karşı Türkiye'deki savaşımla dayanışmayı güçlendirmelerini sağlıyorlar. Bütün bu çalışmaların sonuçları, etkileri nelerdir? Tezgah başı konuşmalarına, ev sohbetlerine nasıl yansıyor? Bunlar aktarılmalı, röportajlar yapılmalıdır. Türkiyeli ve Avrupalı işçiler arasında sınıf kardeşliği savaş içinde nasıl gelişiyor, bu somutlanmalıdır.

Çeşitli uluslardan işçilerin arasında gelişen savaş arkadaşlığının yanı sıra, bulundukları ülkenin işçi hareketinin, demokrasi güçlerinin Türkiye'ye nasıl baktıkları, nasıl değerlendirdikleri, Türkiye halkı ve demokrasi güçleriyle nasıl bir dayanışma gösterdikleri aktarılmalıdır. Türk şovenistlerinin, gericilerinin işlerine gelmediği zaman yabancı düşmanı dedikleri Almanya'da, Türk düşmanı dedikleri Fransa'da ve diğer Batı Avrupa ülkelerinde ilerici güçlerin, varlığını ve bunların her zaman Türkiye halkının yanında olduğunu somut örnekleriyle Türkiye'ye yansıtmak, aktarmak bizim omuzlarımızdadır. Bununla bağlı olarak faşist diktatörlüğün Avrupa gericiliği ile yürüttüğü diyalog, çıkar ortaklıkları, Avrupa gericiliğinin hesaplarının neler olduğu sergilenmelidir. Gericiliğin, holdingçi basının "Türk dostu" diye yutturmak istediği Avrupa gericiliğinin gerçek yüzünün tanıtılmasında önemli bir işlev görebiliriz.

Günümüzde öne çıkan bir başka görev de, egemen güçlerin kimi zaman "Batılılaşma" adına, "gelişmişlik" adına örnek gösterdikleri, kimi zaman da "bakın oralarda da işsizlik var, enflasyon var" diyerek Türkiye'deki sorumluluktan sıyrılmanın aracı olarak kullandıkları Batı Avrupa'daki gerçek durumu aktarmaktır. Yine, son zamanlarda "İskandinav sosyalizmi" adı altında kimi Kuzey Avrupa ülkelerindeki düzenin Türkiye için olumlu bir alternatif olarak savunulduğunu görüyoruz. Bu ülkelerde gerçek durum nedir? İşçilerin, emekçilerin, aydınların eğitim, iş, konut vb. sorunları kökten çözülmüş, toplumsal gereksinimleri karşılanmışmıdır? Ulusal gelirin bölüşümünde adaletsizlik ortadan kaldırılmış mıdır? Toplum çürümeden kurtarılabilmiş midir?

Ayrıca, Batı Avrupa işçi sınıfının, antifaşist güçlerinin güçlü savaşım gelenekleri, esinlendirici savaşım deneyleri, yiğitlik örnekleri vardır. Bunlar derlenip aktarılabilir.

Tabii, bütün bunları, yalnız Atılım için değil, Yol ve Amaç için, radyo için de yazmayı hedeflemeliyiz. Batı Avrupa'daki Atılım okurları, Türkiye'deki yarışmacıların elinde olmayan geniş araştırma, okuma ve yazdıklarını tutma, üzerinde çalışma olanaklarına sahipler. Bu olanaklar Yol ve Amaç için değerlendirilmelidir. Öte yandan, yazıların çoğunluğu doğal olarak radyoda değerlendiriliyor. Radyomuz Batı Avrupa için de etkili bir silaha dönüştürülmelidir. Gelen bilgilere göre, radyolar Batı Avrupa'nın her köşesinde şu ya da bu saatte dinlenebilmektedir. Batı Avrupa'daki Atılım okurlarının, radyo izleyicilerinin bir diğer görevi de, böylece, radyo dinleyici ağını genişletmek için çabaları artırmak olarak beliriyor. İşte Batı Avrupa'daki yarışmacılarımızdan beklediklerimiz.

Yığınların içinde...

Başı 2. sayfada

bilinçli disiplinidir. Tüm bu süreç içinde, tek tek her bir üyeninin, bağlı olarak çalıştığı temel örgütün Bolşevik nitelikleri ne kadar güçlenirse, tüm partinin Bolşevik nitelikleri de o denli pekişir. Ve partinin Bolşevik nitelikleri ne kadar pekişirse, parti, temel örgütlerin ve tek tek her yoldaşın Bolşevik niteliklerinin gelişmesine de o denli çok yardımcı olur.

"Bir adım ileri, iki adım geri" yapıtında Lenin; şöyle diyordu: "Proleter, yalıtlanmış birey olarak bir hiçtir. O tüm gücünü, tüm gelişmesini, tüm beklenti ve umutlarını örgütten, yoldaşlarıyla birlikte planlı eylem yürütmekle kazanır. O, kendini, büyük ve güçlü bir organizmanın bir parçasını oluşturduğu zaman, büyük ve güçlü hisseder. Onun için esas olan bu organizmadır. Bunun karşısında birey olması çok az önem taşıyor. O, anonim bir yığının bir parçası olarak, hiçbir kişisel kazanç ya da kişisel ün beklemeden en büyük özveriyle savaşır; tüm duygularına ve düşüncelerine yanıt veren gönüllü disiplinle, atandığı her görevdeki yükümlülükleri yerine getirir." (Toplu Yapıtlar, c.7, s. 325, Alm.)

TÜRKİYE'NİN GÜÇLÜ BİR TKP'YE İHTİYACI VAR

15-16 HAZİRAN DİRENİŞİNİN 14. YILINDA

Sendikal hareket sermayenin saldırılarını ancak birleşip savaşarak geri püskürtebilir

Türkiye işçi sınıfı bugün içinde bulunduğu zor koşullarda ileri adım atmak için dönüp kendi savaşım tarihine bakmak zorundadır. Bu tarihte zengin dersler vardır. Bu yıl 14. yıldönümünü kutlayacağımız 15-16 Haziran direnişi bunlardan biridir.

Sermayenin işçi sınıfına karşı yeni bir saldırıya geçmeye hazırlandığı günümüz koşullarında, bu saldırıyı geri püskürtmek, yitirilmiş ekonomik ve sosyal hakları geri kazanmak için, 15-16 Haziran direnişinin derslerini, bu direnişin başını çeken DİSK'in savaşım deneylerini yeniden gözden geçirmek, bu dersleri en geniş işçi yığınlarına yaymak, kavratmak bilinçli işçilerin önde gelen görevidir.

15-16 Haziran, işçi sınıfına, onun kendi çıkarları doğrultusundaki her savaşımının sermayenin ve onun hükümetlerinin karşı saldırısı ile karşılaşacağını öğretti. Bu saldırıları daha güçlü, daha yığınsal eylemlerle geri püskürtmenin, kazanımları korumanın olanaklı olduğunu öğretti. Her hakkın ancak savaşımla korunabileceği ve her bir yeni hakkın gene ancak savaşımla elde edilebileceğini öğretti. İşçi sınıfı 15-16 Haziran'da kendi gücünü, tüm toplumu derinden etkileyebilecek eylemler gerçekleştirme yeteneğini gördü.

İşçi sınıfı 15-16 Haziran'da sermayenin sınıf sendikacılığını boğma girişimini bozguna uğrattı, ardından kazandığı deneylerle 1976'da DGM'lerin kurulmasını sermayenin işçi hareketini baskı altına alma çabasını önledi. 15-16 Haziran direnişinin verdiği ivmeyle işçi sınıfı, sınıf ve kitle sendikacılığının ilkeleriyle bağlı sendikal örgütü DİSK'in öncülüğünde bir dizi yeni ekonomik ve sosyal hak elde etti, DİSK daha da güçlendi, toplumsal ve politik yaşamın ağırlıklı bir gücüne dönüştü.

Sendikal hareketin durumu

Şimdi DİSK kapatılmıştır, işçi sınıfının son yirmi yıldaki tüm kazanımları zorbalıkla geri alınmıştır. Bu yılın 1 Mayıs'ında da DGM'ler yeniden çalışmaya başlamıştır. Sınıf sendikacılığı hareketinin öncü kadrolarının birçoğu ya tutuklanmış, ya da yurtdışına çıkmak zorunda kalmıştır. Birçoğu da çalıştıkları fabrikalardan uzaklaştırılmıştır. Biryandan yasaklar ve yeni antidemokratik yasalarla, biryandan da başındaki yönetici klik aracılığıyla Türk-İş'in eli-kolu bağlanmıştır.

Diktatör Evren birçok konuşmasında işçi hareketini baş düşman ilan etmiş ve işçilerin demokratik hak ve özgürlüklere kavuşmasını önlemek için her çabaya başvuracaklarını ilan etmiştir.

Ne ki, faşist diktatörlük işçi hareketine ilişkin olarak önüne koyduğu amaçların tümüne ulaşabilmiş değildir. Generaller, işbirlikçi oligarşinin baş korkusu olan işçi hareketini devletin güdümünde tek bir sendikal örgütle sürekli denetim altında tutabilme amaçlarına ulaşamamışlardır. Onlar, Türk-İş'i böylesi bir örgüte dönüştürmenin olanaksızlığını kabul etmek zorunda kalmışlardır.

Faşizmin tek bir devlet sendikası planını işlemez kılan, DİSK üyesi işçilerin büyük bir sorumlulukla Türk-İş sıralarına yönelmeleri, kendi savaşım deneylerini, sınıf birliklerini Türk-İş içine taşımak için örgütlü olarak davranmaları olmuştur. Sonuçta, işçi sınıfının düşmanları tepedeki uzlaşmacı kliğin rejime bağlılığına rağmen, Türk-İş içinde örgütlü işçileri uzun süre sermayenin denetimi altında tutmanın olanaksız olduğunu görmüşlerdir.

İşte bu nedenle şimdi işbirlikçi oligarşi Evren-Özal ikilisi ana dikkatlerini sendikal hareketi daha da bölüp parçalama üzerinde yoğunlaştırmıştır. MİSK'in yeniden açılmasına izin verilmesi işçi hareketini bu kez faşist sendikacılık aracılığıyla gerilletmek amacıyla bağlıdır. MİSK'in açılması kararı ile birlikte, bu örgütün faşist yöneticileri "kaldığımız yerden devam edeceğiz" diyerek ortaya çıkmışlardır.

MİSK'li faşistlerin yanısıra Türk-İş'in tepesinde ve belirli düzeylerinde yuvalanmış öteki MHP'li faşistlerin varlığı sendikal hareketi bekleyen tehlikenin boyutlarını gösteriyor.

Öte yandan işçilerin dinsel inançlarına göre örgütlenmesini savunan Hak-İş adlı konfederasyonun varlığı da, bu örgütün yöneticilerinin çoğu zaman işçi haklarından yana bir tutum almasına karşın işçi sınıfını bölen, onun birliğinin sağlanmasını önleyen bir etmendir.

Son aylarda işçiler üzerindeki baskılar artmakta, işçilerin istedikleri sendikalarda örgütlenmesi patronlar tarafından engellenmeye çalışılmakta, bu amaçla işten çıkarmalara hız verilmektedir.

Sermayenin yeni saldırısı

Büyük sermaye, sendikal hareketten, onun tüm bu zayıflıklarına karşın gene de çok korkmaktadır. TİSK'in yeni toplu sözleşme döneminde, sendikaların savaşımını daha baştan engellemek için başlattığı hazırlıklar bunun en açık kanıtıdır. TİSK bu hazırlıkları "ilke kararları" adı altında yürürlüğe sokmuştur.

Türk-İş üyesi sendikalar tarafından büyük bir tepkiyle karşılanan TİSK ilke kararlarında; toplu sözleşme görüşmelerinde iş yasasının dısında hiçbir sendikal talebin kabul edilmeyeceği, kıdem tazminatlarının artırılmayacağı, tatil günlerinin, yıllık ücretli izinlerinin artırılmasına, haftalık çalışma saatlerinin azaltılmasına izin verilmeyeceği, işçilerin, disiplin kurulları da dahil olmak üzere hiçbir şekilde yönetime katılamayacakları ve toplu sözleşme süresi bittiği an, yeni toplu sözleşme imzalanıncaya kadar, sendika aidatı kesilmesine son verileceği böylece mali bakımdan güçsüz düşürdükleri sendikaları boyun eğmeye zorlayacakları ve bu kararlara karşı işçi sınıfının her eylemini yasadışı olarak gösterip, "müsamaha edilmeyeceği" yeralıyor. Görüldüğü gibi, bu kararlarla büyük patronlar toplu sözleşme masasını daha baştan kapatmış oluyor. Sendikalar birer kukla, toplu sözleşme görüşmeleri ise göstermelik hale getirilmek istenivor.

Birlik-savaşım

Şimdi tüm bu koşullarda bölünmeyi önlemek için Türk-İş'in uzlaşmacı yönetimine rağmen, Türk-İş içinde örgütlenmek ve birleşmek zorunludur. Ancak örgütlü ve birlik içindeki bir sendikal hareket başarıyla savaşabilir.

DİSK üyesi işçilerin Türk-İş'e yönelmesi, Hak-İş üyesi sendikalarda örgütlenen işçilere örnek olmalıdır. Tüm işçiler ve sendikalar, Türk-İş'de birleşmeyi, faşist sendikaları ve sendikacıları yalıtlamayı, Türk-İş içinde sendikal demokrasiyi egemen kılmayı önlerine hedef olarak koymalıdırlar. İşçiler şimdi 15-16 Haziran'ın derslerini dikkate alarak, toplu sözleşme ve grev özgürlüğünü ancak işyerlerindeki birleşik savaşımlarıyla, bu hakları fiilen kullanmaya hazırlanarak elde edebileceklerini görmelidirler. Sermayenin saldırıları, ancak birleşip, savaşılarak geri püskürtülebilir.

ŞANLI DİRENİŞ

15-16 Haziran direnişi, 1970 yılında ülkedeki derin ekonomik bunalım koşullarında, işbirlikçi burjuvazinin bu bunalımın yükünü işçi sınıfına yüklemek ve hızla güçlenen sınıf sendikacılığı hareketini, DİSK'i yoketmek istemesine karşı doğdu. AP Hükümeti, 274-275 sayılı Sendikalar ve Toplu Sözleşme, Grev ve Lokavt yasalarını DİSK'in varlığına olanak vermeyecek biçimde değiştirmek istedi. 274 sayılı yasadaki değişikliğin mecliste kabulünden birgün sonra DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler DİSK yürütme kurulunu topladı ve bir basın toplantısıyla gerici yasa değişikliği konusunda kamuoyunu aydınlattı. Birgün sonra, 13 Haziran günü DİSK'e bağlı sendikaların yönetim kurulları toplandı. 14 Haziran günü sendika yöneticileri ve işyeri temsilcileri toplantıya çağrıldı ve alınan kararların derhal uygulamaya konacağı açıklandı. İşçi sınıfı anayasal haklarını korumak, DİSK'e yönelik saldırıyı geri püskürtmek için 15 Haziran günü eyleme geçti. İstanbul, Gebze ve İzmit'te 100 bin işçi üretimi durdurdu ve yürüdü. 16 Haziran günü 100 bin işçinin yürüyüşü devam etti. Bu büyük direnişe DİSK üyesi işçilerin yanısıra Türk-İş'li ve bağımsız sendikalardan işçiler de katıldı.

15-16 Haziran işçi sınıfımızın tarihinde o güne kadarki en yığınsal direniştir. İşçi sınıfının, 1961 Anayasası'ndaki demokratik haklarını korumak için gerçekleştirdiği bu haklı direnişine karşı işbirlikçi burjuvazi saldırıyla yanıt verdi. 16 Haziran günü işçi sınıfı, üç neferini, Mustafa Baylan'ı, Yaşar Yıldırım'ı, Mehmet Gıdak'ı şehit verdi. 16 Haziran akşamı İstanbul, Gebze ve Kocaeli'nde ilan edilen sıkıyönetim, DİSK yöneticilerini, öncü işçileri, ilerici aydın ve öğrencileri tutukladı. Buna karşın direniş fabrikalarda bir süre daha sürdü. 18 Haziran'da, İzmir'de DİSK'e bağlı sendikalara üye 13 işyeri direnişe geçti. 19 Haziran 1970 günlü Cumhuriyet gazetesinde, Sungurlar,Türk Demirdöküm, Derby, Elektrometal, Auer-çelik endüstrisi, Otosan, Arçelik, Vita gibi işyerlerinde direnişin sürdüğü bildiriliyordu. DİSK'e bağlı fabrikalarda, işçiler, gözaltına alınmak istenen işçi arkadaşlarını polise teslim etmiyorlardı. Sonuçta, AP Hükümeti 275 sayılı yasadaki değişiklik tasarısını geri aldı. TİP ve CHP'nin Anayasa Mahkemesine başvurusu sonucunda 274 sayılı yasadaki değişiklik iptal edildi. Tutuklu işçi ve sendikacılar, ilerici gençler de bir süre sonra özgürlüklerine kavuştular. 15-16 Haziran işçi hareketi tarihinde önemli bir başarı oldu.